

העלון מוקדש לבריאותה והחלמתה של הגב' איילה בר נתן בת רבי יצחק ז"ל ולרפואת כל משפחת בר נתן
 רצון שיקויים בכם הפסוק: **כל המחלה... אני ה' רופאך**

ממעמלים

הראתיר

עלון מס' 354

לכבוד שבת קודש	לכבוד שבת הגדול
"ויקרא"	"צו-שבת הגדול"
ע"ש מוצ"ש 17:25	ע"ש מוצ"ש 18:20
ע"ש מוצ"ש 18:25	ע"ש מוצ"ש 17:32

בלידי דודי ביהודי

צו-שבת הגדול

"ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו כי כן צויתי" (ח,ל"ה) אמר הקדוש ברוך הוא למשה: דע ששני בניו של אהרון עתידים למות, ולכן אני מצוה עליך שתאמר להם ליישב יומם ולילה שבעת ימים פתח אהל מועד, שינהגו כדן אבל שאסור לו לצאת כל שבעת ימי אבלו לחוץ לטייל ולסחור כדי שלא יסיח דעתו מן האבלות. אף כאן לא ייצאו מביתם שהוא המשכן כל שבעת הימים וינהגו אבלות לפני מותם. ומשה לא גילה את הדבר לאהרון ולבניו במפורש, אלא אמר להם ברמז: "ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו כי כן צויתי". והם לא הבינו את משמעות הדברים שאמר להם, שהכוונה שישמרו שבעת ימי אבלות וזהו "ושמרתם את משמרת ה'" שכן נוהג הקדוש ברוך הוא ששומר כביכול שבעת ימי אבלות לפני שבאה הפורענות (היינו המבול) והם חשבו שהכוונה כדי לשמור משמרת ה', היינו העבודה של המשכן שעליהם לעשות. ואף על פי ששבעת ימי אבלות נוהגים אחר המיתה ולא לפני המיתה, ואם כן למה נהג הקדוש ברוך הוא שבעת ימי אבלות לפני שבא המבול? אלא כל זה שייך רק לגבי בן אדם שאינו יודע מה שעתידי להיות. אבל הקדוש ברוך הוא היודע את העתיד להיות, נוהג כביכול אבלות קודם לכן. והטעם שאמרו כן לאהרון ולבניו לנהוג האבלות קודם לכן, כי נדב ואביהו היו עתידים למות ביום אחד בשמיני למילואים, וזה היה יום טוב אצלם שנתחנכו לכהונה, ולכן היה הכרה שינהגו אבלות קודם לכן. (מעם לועז). יש לפרש בדרך רמז כי "שבעת ימים" אלו שבעים שנות חייו האדם. ואומר בכתוב: "ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים" - שמיים הוולדו של האדם יהיה כל יום בעיניו כאילו הוא היום בן שבעים שנים ונשלמו שנותיו. ועל דרך זו אמר רבי אלעזר בן עזריה: "הרי אני כבן שבעים שנה" - שכל יום היה בעיניו כיום אחד לפני מיתתו ומחשבה לא תזיק לאדם, ולכן אמר: "ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו" (תורת משה)

יגאל יוסף שליט"א

ויקרא

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר "שואלת הגמרא (יומא ד') למה הקדים הקב"ה קריאה לפני הדיבור? מתרצת הגמרא: לימדה התורה דרך ארץ שלא יאמר אדם דבר לחברו אלא א"כ קוראהו. פרוש: שלא יתחיל אדם לדבר עם חברו בפתאומיות כדי שיכין השומע את עצמו לשמוע. כפי שאומרת הגמרא (נדה ט"ז): שהקב"ה שונא את האדם שנכנס לבית חברו בפתאומיות, האמת שניתן ללמוד זאת מהקב"ה בכבודו ובעצמו כאשר אדם וחוה הסתתרו בגן לאחר שאכלו מעץ הדעת, ה' לא פנה אליהם באופן ישיר אלא באופן עקיף, שהרי עמד בפתח הגן ומשם קרא לאדם שנאמר: "ויקרא ה' אל האדם ויאמר לו איכה?" (במאמר מוסגר המילה איכה היתה צריכה להכתב ב-כ' סופית אין ומדוע נכתבה בסופה ה' - לרמז לאדם מדוע אתה מסתתר והרי ר"ת של המילה איכה = אני יודע כל הנסתרות). ולכאורה היינו צריכים את הדרך ארץ מ-ה' כפי שנהג עם אדם הראשון? אלא לומדים זאת מקריאת ה' אל משה ללמדך שגם לביתו של חבר שאוהבים לא נכנסים בפתע פתאום, אלא יש להכינו בקריאה מקדמת וזוהי נלמד דרך ארץ שאין להכנס לבית השכנים אפילו שחברים טובים בהפתעה אלא להכין אותם טרם כניסתך. וכן בני הזוג הבאים אל ביתם לא להפתיע בכניסה לבית, אלא להקיש בדלת או לצלצל בפעמון כדי שיוכלו לקבל את פניהם בהופעה משופרת ובהכנה רצויה וטובה יותר וכן לחנך את הילדים לא להכנס לשום מקום ובוודאי לא לבית שהרי זה יכול לגרום לבהלה לבני הבית כאשר הדלת נפתחת בפתאומיות ללא הכנה ויותר מזה כאשר ילד מגיע הביתה ומצלצל בפעמון ולא נענה יכנס לבית ויכריז בקול שלום, מפני שאולי אמא תולה כביסה ולא שמעה את צלצול הפעמון ושתסיים תשמע רעשים או רשרושים בבית וזה מלחיץ ומבהיל, וכן כשאני הולך ברחוב במיוחד בלילה ולפני נמצא אדם אני משתדל להשמיע קול כדי שלא יופתע האדם ולפני ויבהל ובכן נמנע מלהלחיץ ולהבהיל את הזולת וע"י זה נזכה לקבל הגנה מלמעלה שלא נלחץ ולא נבהל בבחינת מידה כנגד מידה-אמן

הרב מורדכי מגער שליט"א

העלון יוצא לאור מידי חודש בחודשו ע"י קהילת יהדות תימן "אהל יוסף בית זכר-יה" שדרות החיל 33 די-אליהו תל-אביב. בנשיאות הרה"ג הרב הראשי לישראל יונה מצגר שליט"א הרב מורדכי מגער שליט"א, הרב יגאל יוסף שליט"א, ה"ה עידן בסיל יצ"ו הרב יצחק צורישידי שליט"א, הח' יואל אושני יצ"ו הרב הקהילה - הרב אבנר גבריאל אליחי שליט"א, הרב זורון זינדי הלוי שליט"א עורך ראשי - שמעון בסיל יצ"ו י"ר הקהילה טל. 03-6317755, 050-4466161

קהילת יהדות תימן

אהל יוסף" ע"ש יוסף כהן שור ז"ל
 בית זכריה" ע"ש זכריה בסיל ז"ל
 שד' החייל 33, תל-אביב טל. 03-6317755, 050-4466161 יו"ר שמעון בסיל הי"ו

זימוסים ועצות טובות

הרכילות
 צריך להיזהר שלא לדבר עם חנווני על אודות חנוונים, או עם כל אומן על אודות אנשי מקצועו כי מן הסתם אין אומן אוהב את בן אומנותו, ועלול מאוד לבוא על ידי זה ללשון הרע ועל אחת כמה וכמה אם הוא יודע שיש לו שנאה עליו ומוכן שאסור לשבחו לפניו כמו שאמרו חז"ל לעולם אל יספר אדם בשבחו של חברו שמתוך שבחו בא לידי גנותו. מתוך הספר: "שמע בני". ערך וליקט עידן בסיל יצ"ו

מושג מן המקורות

"לבונה"
 אחד מסממני הקטורת שהיו מקטירים בבית המקדש...לבונה נמנית בנפרד משאר הסממנים, כיון שהיתה החשובה שבהם. ללבונה היו שימושים נוספים: למנחת סולת, שהיתה באה בנדבה לבית המקדש הוסיפו לבונה (ויקרא ב' א') עם לחם הפנים היו מביאים שני בויזים מלאים לבונה (שם כד, ז' ורש"י) הלבונה הובאה מארץ שבא (ירמיהו ו, כ) הלבונה היתה בצורת גרגירים (קורט של לבונה" מנחות א' ב') והחזיקוה בכלים מיוחדים. את הרוגי המלכות היו משקים יין מעורב בלבונה, כדי לטשטש את הכרתם ולהמעיט את סבלם (סנהדרין מ"ג, א'). (בית ישראל)

הרב יגאל יוסף שליט"א

מה נשתנה
מצות שמורות ורכות
עבודת יד מיוחדות במינן,
בטעמן, ובכשרותן
להזמנות שמעון בסיל:
050-4466161
בברכת חג שמחה וכשר

מעשה חסד
 כל המעוניין לתרום ולסייע לנוקמים לזכות ולשמח משפחות מרובות ילדים שייאפשר להם לערוך את החג כהילכותו ויתברך במעייני הברכות וברוב שפע ויקיים את הפסוק:
"הא לחמא עניא כל דכפין יתי ויאכל"
 נא להתקשר
לשמעון בסיל יצ"ו 050-4466161

עורי צפון ובואי תימן-
ערב בלתי נשכח
מחר יום א' 17/3/2013 בשעה: 20:30 אי"ה יתקיים
בבית דוהל רח' התקווה 76 ת"א ערב בלתי נשכח
עם הזמרים: ציון גולן, מישל כהן (זוכה מקום 1
מהתכנית ב"ס למוסיקה) הברדן: יואב לוי כרטיסים
אחרונים להשיג בבית דוהל 03-6395333 ואצל
שמעון בסיל- 050-4466161

מאפית ההגנה
 *רוגלעך-לחמניות ג'פתות *בייגלה רומני *בייגלה טוסט, בורקס *בייגלה ירושלמי *חלות שבת, *חלת בגט *קעקים-מעמול *פיתות זעתר *קעקעים מרוקאיים *בייגלה מתוק *פיתות ערקיות *לחמים טריים וטעימים *לחמים מיוחדים *פיתות עבודת יד של פעם **כשר למהדרין** בהשגחת הרבנות הראשית ת"א דרך ההגנה 76, ת"א טל. 03-6390201
חנות חדשה: בית מאפה ההגנה טרי יום יום "מהדרין"
רח' ההגנה 80, ת"א

פינת השאלה?
 חידון נושא פרסים ממש הרב צורישידי יצחק שליט"א
 שאלה: על מה אומר רש"י (בפר' צו): "אין זו חובה אלא דרך ארץ?"
 את התשובה יש לשלוח ל: **"פינת השאלה" ת"ד 9399 תל אביב**
 בחסות קאסה זל מפר- בהשגחת הרבנות ת"א
 הבעק והגבינה למחזורין
 פיצה שמשגעת את העיר בהנהלת מאיר
 טל: 03-7393111 - **משלוחים חמים**
 הזוכה מגלין הקודם מיכל ויוסף חיים קטן ורמז"ש
 בחסות: נוסח תימן - חנות מרכזית ליהדות תימן
 בתנהלת שניב מחפוד
 טל: 057-3336661, 03-6781444

אטליז אשכנזי
בקר * הודו * עופות
טרי וקפזי
מנה המהדרין
 עטרה, אשפר, הרב מחפוד, ישא ברכה הרב מוצאפי, הרב א.ד. אורבך
למנות ומאמץ 6לפני:
03-6397967
 רח' התקווה 50 (בשוק)

קייטרינג הזן את הכל
 בהשגחת יורה דעה בפיקוח הרה"ג שלמה מחפוד שליטא
*** מנות עשירות ומיוחדות**
מחירים מיוחדים לשבתות חתן * אירועים
משפחתיים וכל אירוע... *מחירים לכל כיס
רח' הרכב 5, א.ת. סגולה, פתח-תקווה
טלפקס: 03-9040153, טל. 050-7411282,
דן. 052-2641388
ק"טרינג הזן בא לי בטאן

לעילוי נשמת מוז אבי י' זכריה בסיל ז"ל בן ר' חיים ז"ל ת.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת י' דוד בסיל ז"ל בן ר' חיים ז"ל ת.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת י' שלמה חביב ז"ל בן ר' חיים ז"ל ת.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת חנה בת ר' חיים (נבחה) ת.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת ר' שלום בן נתן שרעבי ת.צ.ב.ה.	לעילוי נשמת אריה אבנר בן עבדיה יעשי ז"ל ת.צ.ב.ה.
---	--	---	---	--	---

הובלות שמשון הובלות
 דירות, משרדים, פריטים בודדים לכל חלקי הארץ
 במחירים נוחים פלאפון: **052-2353414**

מעשה שהיה...

גם אם נכשלת בדבר מה אזור כוח ותושייה ודע כיצד לחלץ את עצמך מהמצב אליו נקלעת

המעשה התרחש בביתו של יהודי עשיר, שהיה לו משרת נאמן בשם ברוך הירש. משרת זה עשה את מלאכתו נאמנה, ובעל הבית סמך עליו בכל ליבו. כך התנהלו העניינים במשך שנים ארוכות. פעם, והיה זה בימים שלפני חג הפסח שייגר בעל הבית את ברוך הירש שיביא לו מהשוק את החומרים מהם צריכים להכין את החרוסת לליל הסדר,תאנים ואגוזים,תפוחים ויין. יצא המשרת הנאמן למלא את רצון אדונו אך התעכב בשוק במשך שעה ארוכה. ולא היה זה בגלל התרשלות או עצלות. אדרבה, ברוך הירש התאמץ להשיג את הסחורה הטובה ביותר, אך כיוון שלא מצא מיד את החומרים המתאימים וגם אלה שמצא לא היו טריים חל עיכוב של ממש בחזרתו לבית האדון. האדון המתין והמתין עד שפקעה סבלנותו, ומשראה את משרתו מגיע סוף סוף ונכנס הביתה התפרץ לנגדו וקרא: **בהמה** ראה המשרת כך, וכיוון שידע שאין נגדו כל אשמה ומצידו עשה את כל מה שניתן לעשות יצא הפעם אף הוא מגידרו והחזיר לבעל הבית שלו: אתה כאומר אתה **בהמה**.. עמדו השניים האחד מול השני, רגוזים וכועסים לא יודעים את נפשם מרוב קפידא. והוא הוא הרגע שאליו כוונו דברינו לעיל הוא הרגע שבו צריך האדם לתפוס את עצמו וללחוש לתוך אוזנו: נכון שנכשלתי, אבל ברגע זה אתקן בעז"ה את המצב ואעמיד את

פינת ההלכה

חול המועד

- א. צריך אדם לכבד את המועד במאכל מיוחד ובבגדים חגיגיים, ולא ינהג בו בככל יום רגיל. ועל כגון זה אמרו רבותינו ז"ל "כל המבזה את המועדות, אע"פ שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין לו חלק לעוה"ב".
- כתוב בתורה "ושמחת בחגך", וצריך האדם לשמח גם את בני ביתו, כל אחד לפי עניינו. יש מי ששמח באוכל טוב, יש מי ששמח בבגדים יפים, ויש מי ששמח בטיוילים וכדומה.
- צריכים ליזהר מאוד שלא לעשות בחול המועד מלאכה האסורה, כי יש אומרים שאיסור מלאכה במועד הוא מדאורייתא.
- אמנם לא כל המלאכות אסורות בחול המועד, ואלו הן המלאכות המתורות:
 - מלאכה פשוטה שאינה דורשת מקצועיות כגון: נסיעה, הדלקת חשמל וכדומה.
 - מלאכה הנעשית בשינוי מהרגיל.
 - מלאכה לצורך אוכל נפש.
 - מלאכה שהיא לצורך המועד.
 - מלאכת "דבר האבד", שאם לא תיעשה המלאכה ייגרם נזק.

עפי' פסקי מרן הראשל"צ הרה"ג **מרדכי אליהו** זצוק"ל ליקט וערך הרב **יצחק צורישי** הי"ו

עצמי כבראשונה כפי שהייתי לפני הכישלון. החלטה ברוח זו מספר הבן איש חי, נפלה לפני אדונו של ברוך הירש ומשראה את 'האווירה המחושמלת' שהשתררה בין שניהם לא פנה אל ביתו והותיר את המצב כמות שהוא אלא חיין לעבר המשרת ואמר לו: ברוך הירש מדוע נפגעת? וכי הנך חושב שהתכוונתי להכתיך בתואר הגנאי **בהמה?** לא ולא! כוונתי היתה לדבר אליך בראשי תיבותיה של המילה **בהמה ברוך הירש** מה הבאת? שמע ברוך הירש את הדברים והחזיר לאדונו: וכי העלית בדעתך שבאומרי אתה, התכוונתי לומר שגם אתה **בהמה?** לא ולא! גם אני התכוונתי לדבר אליך בראשי התיבות של המילה "**אתה**" אתרוגים תאנים הבאתי כל בר דעת יבין שבזה הרגע פסקה המריבה בין השניים להאבה והנאמנות חזרו לשרוו שם כבתחילה. עכשיו הבה נתבונן: האם בעל הבית התכוון באמת לדבר אל ברוך הירש בראשי תיבות? הלוא בודאי שברוב כעסו ורוגזו לא יכול היה יותר להתאפק, וכוונתו היתה להגדיר את משרתו **כבהמה** וכך גם ברוך הירש עצמו בהשיבו 'אתה'. אבל כפי שאמרנו לעיל, זה מה שמרמז לנו הפסוק '**מוות וחיים ביד הלשון**'.

סופה <i>הסעות וטיוילים בע"מ</i>
דוד גואטה
מנהל מחלקת אוטובוסים
רחוב חרוץ 6, תל-אביב 67060
טל. 03-6392468 פקס. 03-6874044

אורזות תימן

ספרי התורה המקודשים ביהדות תימן

ספרי התורה שמקורם מתימן, התייחדו מעבר לתכליתם הדתית־ומצוות הקריאה בציבור, ושימשו גם בתפילה לעצירת גשמים ובפולחן העממי. מעיון היסטורי, נראה, כי העלייה לרגל לפקוד את ספרי התורה המקודשים, הייתה תופעה חברתית רחבה ויותר בקרב הנשים הבאות לשפוך את מר שיחן. בכל מחוז ומחוז היה ספר תורה מקודש בעל שם, הנגזר מתכונותיו: על פי שם הסופר שכתב בקדושה ובטהרה, על פי מקומו הגיאוגרפי, ועל פי כינוי בעליו. רבים הספרים המסוגלים לפקידת עקרות, לריפוי חולים (חולי עיניים היו כוחלים את עיניהם באמצעות המכוואט- אצבע של הס"ת), וכן ביטול גזירות וכדומה. העולים לרגל היו נודרים מתנות לספר, כגון: תכשיטים, מטפחות, שמן למאור וכדומה. אציין אחדים משמותיהם המפורסמים כגון: אלבום, מקאלחי, מרג'זי, אליהו, שמואל, שם ועבר, תם וכדומה. בתחום המשפט העממי, ספרי התורה שימשו גם כפוליגרף - "מכונת אמת". כאשר היה דין ודברים בין איש לרעהו ללא פשרה, הבית דין אילץ את היריבים להשבע על ספר תורה מקודש. כנסיס ד'מארי שבצנעא, שכן ספר תורה מקודש ביותר בשם א-צ'אהרי, עליו ערכו טקסי השבעה והחרמה פומביים. כדי להרתיע את הנשבע לשקו, היו מביאים אלונקה לנשיאת המת, אתי חפירה וכלי קבורה, בידועין, שהנשבע לשקר ימות על אתר. מייקומה של ביהכ"נס ד'מארי היה במעמקי האדמה, הנשבעים היו יורדים במדרגות החשוכות עם הקהל כשברקע תקיעות שופר מחרידות, מעמד שהביא את החייב מבעוד מועד לחזור בו, בבחינת "תורת ה' תמימה משיבת נפש"

יואל אושרי יצ"ו

ראשונים כמלאכים

מארי חיים שלום דוראני זצ"ל

תאור דמות ר' שלום שבזי זצ"ל

מארי חיים ב"ר עובדיה שלום זצ"ל, נולד בכפר חרף אלהייה שבמחוז חוגיירה הסמוך למחוז שרעב שבדרום תימן, לאביו מארי עובדיה (עואץ) שלום דוראני זצ"ל, ששימש כנשיא הקהילה במקום, והמארי של בית הכנסת יחד עם הרב עואץ' בן חיים, שהיה הדיין שם. גם אביו של הר' עואץ' הלא הוא מארי סאלם צ'וראני זצ"ל שימש ברבנות בדור שלפניהם, הוא היה דיין שלישי בבית הדין שבראשות הראב"ד מארי חיים יוסף דיפתי, והדין השני מארי שכר אברהם גוהמי, זכר כולם לברכה. מצד אימו מרתא חמאמה מוסא ע"ה מיוחס היה מארי חיים למארי יעיש מוסא קורין זצוק"ל בעל ספר מחמדי שמים ומצאצאי רבינו שלום שבזי זיע"א, מארי יעיש קורין היה דוד אימו, ומורו ורבו המובהק של מארי חיים סינאני זצ"ל. בבית חדור יראת שמים וספוג באוירה של תורה, גדל הרב חיים שלום. את שמו נתן לו אביו על שם סבו הדיין הנ"ל. בית זה היה בית ועד לתלמידי החכמים של המקום, וכן מחסה לכל נזקק. מארי חיים שלום קנה תורה מאביו הרה"ג ומחכמי ורבני עירן, בשנת תש"י עלו הוא ואחיו הרה"ג המקובל ר' סעדיה בן אור זצ"ל (שחיבר ספרים רבים ביניהם: טיפי שמן, ערוגות הבושם עה"ת, פאר מלכות על הנ"ך ועוד), שהיה רבה של ביהכנ"ס "נצח ישראל" ברעננה, יחד עם אביהם הרה"ג זצ"ל והתיישבו ברעננה. בעיר זו פתח הרב חיים שלום את בית המדרש "אוהל רחל" ושם הרביץ תורה ולימד את תורת הנגלה ותורת הנסתר. בבית מדרשו זכה רבינו להנחיל לרבים תורה ויר"ש ורבים השיב מעון, וזכה להתרועע עם גדולי ומקובלי הדור הקודם בארצנו, שראו בו דמות מופת מיוחדת כשבוע לפני פטירתו פרצה שריפה בבית מדרשו, לאחר מכן ביום כ"ז באדר ה'תשנ"ו, השיב נשמתו ליצררה.

הבית היהודי

עם הפנים לעתיד

יצר האדם שהוא חפץ תמיד להסביר את עצמו, להוכיח ולשכנע כי הוא הצודק ולא האחר. החכמים והשלמים עם עצמם, יודעים שאין זה נכון- כי הרי בלתי אפשרי הדבר שתמיד אתה הצודק ובלתי הגיוני הוא שתמיד אתה אינך טועה . אבל אף אם הינך חכם עד כדי כך ויצר הכבוד משיאך לומר: אתה חכם, אתה צודק, השתדל לפחות ליישם יצר זה מחוץ לבית, אך אם תתנהג כך בבית תהיה פשוט בלתי נסבל וזה עצוב מאוד, כי הבית הוא המפלט האחרון שיש לו לאדם באם רבתם, העלבתם, נזפתם, עשיתם כל שעשיתם אבל כבר השלמתם-דאגו למחוק את העבר מחיקה של ממש. לאחר שהשלמתם אל תשובו לחטט בעבר, במה שהיה . אל תפתחו בהווה, אך את מה שהיה בעבר אבל באמת אז אני צדקתי וכדומה. השלמתם- מחקו את העבר, לימדו מן כישלונות העבר, שלא להיכשל בהווה - אבל אל תחיו את העבר, להוכיח ולשכנע כמה הייתם צודקים. אם תתווכחו על העבר - לא יהיה לכם פנאי לתקן את העתיד.

מתוך: אהבת הבושם

מדברי תורה והלכותיו של מורנו ורבנו הגדול הגאון רבי יוסף צובילרי זצוק"ל רבה של יהדות תימן

מנהג יהדות תימן בהכנת מצה שמורה

במשך הימים שלאחר חג הפסח ועד שבועות, רבים מבעלי הבתים ובפרט האמידים היו מכינים חיטים למצה שמורה משעת קצירה בשביל חג הפסח לשנה הבאה. ובהיות שלא היו אצל היהודים עובדי אדמה לחרוש ולזרוע, כל בעל בית היה מזדרז וקונה מאיזה גוי חלקת שדה של תבואת חיטה שעומדת בקמותיה ובתנאי שהגוי יאפשר לקצור אותה הוא בעצמו או שלוחו מתי שירצה, לפי שצריך להיזהר שלא לקצור אותה, לא ביום מעונן מחשש של טיפות גשם ולא בכל יום משעות הבוקר מפני שכבת הטל. ולפיכך כל בעל בית היה מחכה ליום בהיר ורק באמצע היום כשהחמה בתוקפה היה הולך וקוצר אותה, קושר אותה חבילות חבילות ומביאם לביתו, מייבש אותם בשמש וחובטם במקלות, מפריש החיטים מין הקש ובוררם מין המוץ, אוגר אותם בכלי חרס ושם אותם במקום המשתמר, עד הפסח שיבוא לשנה הבאה. שאז בהגיע ראש חודש ניסן כל הנשים הכשרות והבקיות בהליכות בתיהן ובהלכות איסור חימוץ, מוציאות את החיטים ממקום שמירתם ובוררות אותם שוב, שמא ימצא חיטה מבוקעת, ואח"כ מטוננות אותן בעשב הנקרא "חרמל" וטוחנות אותם ומזה יוצא קמח לבן נקי, שממנו לשות ואופות מצה של מצווה שבה יוצאים ידי חובת אכילת מצוה בליל פסח. זוהי הנקראת מצוה שמורה משעת קצירה, כך נהגו להחמיר על עצמן דווקא משעת קצירה ואילך שהרי מצוות מצה שמורה, היא מצוה מן המובחר. (ויצבור יוסף בר, ג, א) ערך וליקט הרב דורון זיירי הלוי

מהפרשה בְּזוֹיֵת פִּילּוֹסוֹפִית

פרשת ויקרא- הכן עצמך

"ויקרא אל משה ... ומביא הרמב"ן בשם תורת כהנים שקריאה זו קדמה לכול דיבור אל משה "ורבותינו אמרו כי לכל הדברות ולכל האמירות ולכל הצוויים קדמה קריאה, כלומר שיאמר אליו משה משה ויאמר הנני..." ומבאר בעל פנים יפות כי קריאה זו אפשרה למשה להתכונן לקראת הדיבור של השם אליו שכן כול קבלה דורשת הכנה של כלי קיבול "שכל מצוה צריכה הכנה, כמ"ש חז"ל [אבות פ"ב מי"ב] התקן עצמך ללמוד תורה, ועי"ז נעשה כלי מוכן לקבל אור התורה והמצות,... ואי אפשר לקבל האור מבלתי הכנה, שע"י ההכנה נעשה כלי לקבל...". וניתן לשאול אם כן כיצד הכין משה את עצמו לקבלת דיבורו של השם אליו ועל כך נרמז לנו באות א' הזעירה כפי שמובא בתולדות יצחק בשם המדרש: " ולזה, אמרו חז"ל שאלף ויקרא קטנה, להורות צניעותו של משה רבינו ע"ה שהיה מקטין עצמו, אמר לפניו רבונו של עולם איך תכתבני בתחלת תורת כהנים ויקרא אל משה, אמר מה אעשה לך אם אכתוב ויקר לשון מגונה הוא, אמר אעשה האלף קטנה ויבינו הדורות שהקטנתי את עצמי". וידוע המימרא החסידית המיטיבה לבאר מהלך עניינים זה - כלי מלא אינו מחזיק כלי ריקן מחזיק- שמשמעו בלשון העולם אם נבקש לשפוך מים לכלי מלא הם יפלו החוצה שכן רק כלי ריק יכול להחזיק מים הנוזלים אליו. יהיה רצון ונזכה להתקדש וללמוד ענווה ונהפך לכלי ראוי לקבלת אור התורה.
הת' ד"ר, עו"ד אהוד נורי